Dne 26. XI. 1931 přednášel redaktor Th. Pistorius o vlivu obchodní politiky na hospodářskou krisi. Obchodní politika je ve své podstatě zahraniční politikou hospodářskou. V zahraniční politice uplatňuje se vývojová tendence ku světové solidaritě a ku světové harmonisaci skupinových zájmů. Tento vývoj však neuplatňuje se výrazně v zahraniční politice hospodářské, v níž hledisko světové bývá zatlačováno. Negativní ochranářská politika obchodní začala růsti bezprostředně po světové válce. Když však později nastávaly pravidelnější poměry, nebyla již ochranářská politika věcně odůvodněna. Obchodní politika zesilováním svého negativistického charakteru má velký podíl na dnešní světové krisi hospodářské; urychlila příchod krise a ji prohlubuje a prodlužuje. Obchodní politika podvázala tepny světového hospodářství a rozrušila přirozený vývoj od hospodářství národního k hospodářství světovému. Ochranářství umožňovalo udržovati na domácích trzích ceny na nepřiměřené výši. Zvyšování ochrany proti dovozu usnadňovalo tvoření kartelů a umožňovalo jim dosažení monopolního postavení na domácím trhu. Ochranářská politika obchodní znesnadňovala tvoření přebytků v bilancích zahraničního obchodu. Vývojová tendence obchodní politiky musí býti uvedena v jednotu s vývojovou tendencí, uplatňující se úspěšně v nehospodářských vztazích lidské společnosti. Dr. Jindřich.

Z Masarykovy sociologické společnosti. Masarykova sociologická společnost spolu se Sociálním ústavem Československé republiky pořádala v podzimním období r. 1931 přednášku prof. dra Emanuela Chalupného o reformě trestního práva s hlediska sociologického. Přednášející dovozoval, že trestní právo u nás se nadmíru opozdilo za pokrokem ostatních oborů kultury; nový trestní zákoník pravděpodobně nebude ještě dlouho vydán a proto je třeba aspoň rychlé novelisace nejkřiklavějších nesrovnalostí dosavadního práva. Jako hlavní příklad uvedl: po stránce negativní nedostatek zákonné úpravy poměrů, jako je bezpečnost dopravy, nesnesitelný hluk dopravy a hluk radiogramofonový, optickou demoralisaci reklam biografů, sensačního tisku, podvodných konkursů a vyrovnání. Po stránce positivní soudí přednášející, že je třeba zrušiti ustanovení trestního zákona, jež úplně zastarala, omezit trestnost §u 144 (potraty) podle návrhu připravované osnovy, zrušit § 129 (homosexualita) a § 338 (koupání mimo místa vykázaná); žádá, aby do komisí, které se zabývají reformou trestního práva, byli povoláváni i sociologové.

Dne 21. ledna 1932 konala Masarykova sociologická společnost valnou hromadu. Z jednatelské zprávy uvádíme: v roce 1931 byl zřízen akademický odbor; komise, zvolená pro pořádání sjezdu slovanských sociologů v Praze 1931, rozhodla se po bedlivé úvaze odložiti prozatím pořádání sjezdu a zaříditi zatím jen výměnu sociologických publikací s odbornými korporacemi jiných slovanských národů, zvláště s polským institutem sociologickým v Poznani. Výbor jednal ještě o několika důležitých podnětech k novým formám činnosti. Jejich uskutečnění naráží však na nedostatek financí, s nímž souvisí i nemožnost opatřiti ve středu Prahy vlastní místnost, kde by se činnost společnosti mohla volněji a bohatěji rozvíjeti. Dr. Jindřich.

Redakční rada pražská konala schůzi dne 20. I. 1932 v místnostech »Všehrdu« za předsednictví doc. dra Klimenta. Zúčastnili se jí kolegové: Dr. Edelstein, Dr. Lepař, Dr. Novák, Dr. Štafl, Dr. Reichert, Dr. Pošvář, Dr. Kubeš, JUC. Kapras, JUC. Kubálek, JUC. Müller, JUC. Plecitý a Ing. Serek. V debatě byly probrány tyto nejdůležitější body: Vyřízeny reklamace ve věci recensních výtisků, jakož i v expedici časopisu členům přispívajícím. Pro členy učitelského sboru, kteří z jakéhokoli důvodu nedostávají jednotlivá čísla časopisu, bude ve sborovně k disposici příslušný počet výtisků každého čísla, což obstará kancelář spolku.

Redakční rada **brněnská** konala schůzi dne 15. ledna 1932 v nové fakultě za předsednictví doc. dra Z. Neubauera. Zúčastnili se jí kol.: dr. Wierer, Olšar, dr. Kubeš, dr. Bulín, Chytil, Skorkovský, Kunc,

Drost, dr. Witz, dr. Jelínek, dr. Koukal, dr. Kojecký, Kepert. V debatě byly probrány tyto hlavní body: Otázka subvence pro časopis »Všehrd« a celkového vedení časopisu. Při té příležitosti jednomyslně projeveny díky a důvěra vedoucímu redaktoru p. prof. Čádovi. — Dále probrány běžné věci: poslední číslo; články a příspěvky do čísla příštího. Při tom mluveno o Englišových článcích v L. N. o jejich kritikách.

Redakční rada **bratislavská** konala schůzi dne 16. ledna 1932 v semináři stredoevropskom za predsednictví p. prof. Dra Rauschera. Zúčastnili se jí kol.: JUC. J. Luby, JUC. J. Podhorányi, Dr. Végh. Ďalší jej členovia: Dr. L. Knappek, Dr. Přenosil, Dr. Jellínek a ostatní boli o predmete jednania informovaní zvlášť. V debate boly probrány tyto hlavní body: Rozšírenie práce referentskej a rozdelenie jej jednak na oblasti, jednak na jednotlivé obory právne. Budúca red. rada koná sa dňa 12. II. 1932 na obvyklom mieste o ½7. hod. večer.

Literatura

Rudolf Pollak: System des Österreichischen Zivilprozessrechtes mit Einschluss des Exekutionsrechtes. — Wien, Manzsche Verlags- u. Univ. Buchhandlung. I. Teil 1930, II. Teil 1931, II. vyd., ss. VIII. 784, cena neuvedena. — Nově přepracované vydání Pollakova systému přináší ucelený a detailně propracovaný obraz současného civilního práva procesního. Dílo se může použíti též pro náš právní řád, neboť jednak základní myšlenková stavba c. s. ř. zůstala dosavadní novelisací u nás i v Rakousku celkem nedotčena, jednak věnuje spisovatel zvláštní zřetel československým procesním novelám, a vedle toho i novější naší literatuře a judikatuře. Není možno v rámci tohoto stručného referátu probrati autorovu nauku. Celkové rozvržení díla se shoduje s obvyklou systematikou a proto se lze zde spokojiti s několika poznámkami noetickými. Autor řadí civilní řízení soudní do práva veřejného jako součást práva ústavního proto, že jest velkorysým zařízením pro veřejné blaho. Naproti tomu soukromé právo jest mu uspořádáním jednotlivých nároků (»subjektivních práv«, nesprávně prý »práv« nazývaných). Mezi nároky jednotlivcovy patří také jeho nárok na právní ochranu (Rechtschutzanspruch), směřující proti státu. Tento nárok jest upraven právem veřejným, ale oprávněný se ho může platně vzdáti (pacta de non petendo). Rozhodčí smlouva však není takovým vzdáním, nýbrž pouze se jí vzdává oprávněný určitého druhu právní ochrany. Z nároků na právní ochranu vyvozuje pak spisovatel další nároky, jak je hlavně říšsko-německá procesní theorie vybudovala: Urteilsanspruch, Feststellungsanspruch, Leistungsanspruch, Rechtsgestaltungsanspruch, Vollstreckungsanspruch, Sicherungsanspruch atd. Je zajímavo, že spisovatel, který v úvodě vytýká novějším směrům vědeckým upřílišněný »doktrinalismus« (str. III.), sám se přidržuje těchto spletitých theoretických konstrukcí: pokud spisovatel svou výtku adresuje theorii normativní, nemůže mu věci znalý čtenář přisvědčiti, neboť tato theorie daleko jednodušeji a praktičněji konstruuje právní pojmy. Přítomná Pollakova soustava, pojednávajíc o tematu nejen s hlediska theorie a literatury, kterou vyčerpává dokonale, nýbrž i praxe a judikatury a přihlížejíc také k právním řádům sousedních států jest vhodně doplněným druhým vydáním autorova systému z roku 1903, který má již své místo v procesualistické literatuře. Dr. Gerlich.

Univ. prof. Dr. Ernst Swoboda: Franz von Zeiller. Festschrift des Steirischen Kulturschutzbundes zur Enthüllung eines Gedenkbildes an Zeillers Geburtshaus in Graz. Graz 1931. Str. 60. Cena neudána. — Zachytiti a ozřejmiti filosofický podklad vzniku rak. obč. zákoníka jest úlohou obtížnou, která vyžaduje vedle dokonalé znalosti positivního práva, též a hlavně důkladné a láskyplné proniknutí učením jednoho